

АНТРОПОМЕТРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДЕЙ ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ, ХВОРИХ НА ІНСУЛІНОЗАЛЕЖНИЙ ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

В.В.Жмурик, І.Д.Кухар

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Конституція організму пов'язана з темпами індивідуального розвитку, особливостями реактивності організму і матеріальними передумовами здібностей людини. Анатомічним проявом конституції є соматичний тип (соматотип).

Мета дослідження: визначити відмінність антропометричних та соматотипологічних показників у сільських мешканців Подільського регіону України віком 21-35 років, які хворіють на інсулінозалежний цукровий діабет (ІЗЦД). Антропометричні обстеження проводили за схемою В.В.Бунака – визначення тотальних (довжини і маси тіла) і парціальних розмірів (поздовжніх, окружностей, поперечних, передньозадніх), товщини шкірно-жирових складок. Для оцінки соматотипу використовували математичну схему J.Carter і В.Heath.

Встановлено статистично значуще зменшення маси та довжини тіла у загальній групі хворих на ІЗЦД чоловіків і жінок. На фоні тенденції до зменшення маси та довжини тіла досить цікавими є зміни поздовжніх розмірів тіла. Встановили вірогідне збільшення висоти лобкової точки. При порівнянні висоти лобкової точки в загальній групі хворих, хворих середнього ступеня тяжкості і тяжких хворих встановлено вірогідне зменшення даного показника у жінок, окрім хворих на цукровий діабет середнього ступеня тяжкості. Визначається статистично значуще зменшення висоти вертлюгової точки у загальній групі хворих чоловіків та жінок, хворих на цукровий діабет середнього ступеня тяжкості. При порівнянні висоти вертлюгової точки у здоровій групі та групі осіб, хворих на ІЗЦД середнього ступеня тяжкості, встановлено вірогідне зменшення даного показника у жінок.

Встановлено вірогідне збільшення ширини дистального епіфіза плеча у хворих жінок, зменшення показника у хворих чоловіків. При порівнянні ширини дистального епіфіза плеча та передпліччя у загальній групі, у групі із середнім та тяжким перебігом ІЗЦД визначається вірогідне зменшення даного показника у жінок. Встановлено статистично значуще зменшення ширини дистальних епіфізів стегна і гомілки у хворих обох статей та хворих чоловіків з тяжким перебігом ІЗЦД. При порівнянні ширини дистальних епіфізів гомілки встановлено вірогідне зменшення даного показника у всіх групах жінок. Визначається зменшення величини окружностей стегна, кисті, грудної клітки на вдиху та збільшення окружності талії у хворих обох статей.

Для поперечних розмірів тіла характерне вірогідне зменшення ширини плечей у загальній групі хворих чоловіків і жінок. Встановлено статистично значуще збільшення величини міжкостьової відстані та зменшення міжгребеневої відстані у загальній групі хворих. Визначається зменшення міжвертлюгової відстані в загальній групі хворих. Встановлено вірогідне збільшення товщини шкірно-жирових складок на задній поверхні плеча, під лопаткою, на грудях і животі, зменшення їх на передній поверхні плеча, на передпліччі та гомілці у хворих на ІЗЦД обох статей.

Привертає увагу зменшення величини мезоморфного компонента у чоловіків та екоморфного компонента у жінок; збільшення ендоморфного компонента та жирової маси тіла у жінок. Встановлено вірогідне зменшення кісткової та м'язової маси у хворих на ІЗЦД обох статей. Подібні зміни пояснюються, з одного боку, збільшенням у хворих товщини шкірно-жирових складок, з другого – зменшенням величини дистальних епіфізів нижніх кінцівок.

Отже, антропометричні показники в групі осіб, хворих на ІЗЦД, відрізняються від норми, вірогідно збільшується сумарний показник шкірно-жирових складок та абсолютний вміст жиру в організмі.